

Kod przedmiotu

MK2_12

Nazwa przedmiotu

Organoznawstwo

Kierunek

Muzyka kościelna

Typ studiów

Studia stacjonarne

Wymagania wstępne

Wymagania wstępne sprecyzowane są w Informatorze dla kandydatów na I rok studiów

Wymagania końcowe

Znajomość historii rozwoju oraz budowy organów piszczałkowych

Cele przedmiotu

- poznanie budowy i zasad funkcjonowania poszczególnych elementów organów piszczałkowych
- poznanie różnic stylistycznych organów poszczególnych epok i regionów
- nabycie umiejętności wykorzystania wiedzy z zakresu budowy i historii organów w praktyce organistowskiej muzyka kościelnego

Treści kształcenia

- pierwsze wieki rozwoju organów - organy antyczne, organy gotyckie
- rozwój stylów regionalnych w budownictwie renesansu i baroku: szkoła północno-brabancka, organy włoskie, francuskie, iberyjskie, niderlandzkie i północno-niemieckie, środkowo- i południowo-niemieckie, angielskie
- polskie instrumentarium organowe
- organy romantyczne: niemieckie, francuskie
- tendencje w budownictwie organowym XX w.
- budowa i zasada działania poszczególnych elementów organów (z uwzględnieniem różnic w poszczególnych fazach rozwoju instrumentu): system powietrzny, traktura i wiatrownice, piszczałki i głosy, kontuar, szafa i prospekt
- zagadnienia wykonawcze i registryjne związane z poszczególnymi typami instrumentów

- zagadnienia dotyczące stroju (historyczne temperacje) oraz strojenia organów; praktyka strojenia głosów językowych
- podstawowe informacje z zakresu ochrony i konserwacji organów zabytkowych

Zamierzone efekty uczenia się

w zakresie wiedzy:

- znajomość głównych kierunków rozwoju budownictwa organowego na przestrzeni dziejów i jego wpływu na kształtowanie się praktyk wykonawczych i kompozytorskich w zakresie muzyki kościelnej (MK_W01, MK_W03)
- szczegółowa wiedza dotycząca różnic w budowie i estetyce brzmienia instrumentów poszczególnych epok i stylów (MK_W02)
- znajomość zasad dysponowania instrumentów różnych obszarów stylistycznych (MK_W05, MK_W08) oraz związanych z nimi praktyk registracyjnych (MK_W09, MK_W11)
- wiedza z zakresu praktyki strojenia głosów językowych (MK_W10)

w zakresie umiejętności

- swobodna interpretacja utworów reprezentujących różne style muzyczne (MK_U04) oraz kształtowanie i tworzenie prezentacji w sposób umożliwiający swobodne odejście od zapisanego tekstu muzycznego (MK_U06) w oparciu o zasady dotyczące posługiwania się instrumentarium organowym różnych epok;
- dogłębne rozumienie i kontrolowanie aspektów wykonawstwa muzyki organowej w oparciu o nabytą wiedzę dotyczącą budowy organów różnych epok i związanych z nimi praktyk wykonawczych (MK_U10)

w zakresie kompetencji społecznych

- krytyczna ocena posiadanej wiedzy z zakresu organoznawstwa w obliczu zmiennych uwarunkowań pracy zawodowej (MK_K01)
- odpowiedzialne podejście do zagadnień organologicznych w przyszłej pracy zawodowej oraz świadomość konieczności zasięgania opinii i pomocy ekspertów-organmistrzów w tym zakresie (MK_K02, MK_K05)
- wykorzystywanie nabytej wiedzy z zakresu organoznawstwa do inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego oraz podejmowania inicjatyw społecznych na rzecz ochrony, utrzymania lub rozwoju regionalnego instrumentarium organowego (MK_K03)
- wypełnianie roli społecznej absolwenta studiów muzycznych na kierunku muzyka kościelna w zakresie uświadamiania co do wartości i roli organów kościelnych, rozumianych jako instrumentu muzycznego, dzieła sztuki, zabytku, wytworu kultury i technologii (MK_K09)

Metody nauczania

wykład, zajęcia zbiorowe, zajęcia warsztatowe, studium przypadku

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się

Rok	I		II	
Semestr	1	2	1	2
Punkty ECTS	2	2		
Ilość godzin w tygodniu	2	2		
Rodzaj zaliczenia	zal	egz		
Legenda	zal – zaliczenie; zest – zaliczenie ze stopniem; egz – egzamin; ekm – egzamin komisyjny			

Kryteria oceny

Wiedza z zakresu treści prezentowanych podczas zajęć zweryfikowana na podstawie kolokwium w formie pisemnej.

Skala ocen: według obowiązującej w uczelni tabeli punktacyjnej.

Literatura (piśmiennictwo) - wybór

Wolfgang Adelung, *Einführung in den Orgelbau*, Leipzig 1972

Martin Balz, *Organy - zagadnienia opieki nad zabytkowymi i współczesnymi instrumentami*, Katowice 2004

Bernhard Billeter, *Anweisung zum Stimmen von Tasteninstrumenten in verschiedenen Temperaturen*, Kassel 1979

Dom François Bedos de Celles, *L'Art du facteur d'orgue*, Paris 1766-1788

Ludwig Burgemeister, *Der Orgelbau in Schlesien*, wyd. II, Frankfurt am Main 1973

Ulrich Dähnert, *Historische Orgeln in Sachsen*, Leipzig 1980

Jerzy Erdman, *Organy, poradnik dla użytkowników*, Warszawa 1989

Jerzy Gołos, *Polskie organy i muzyka organowa*, Warszawa 1972

Hans Klotz, *Das Buch von der Orgel*, Kassel 1977

Wolfgang Metzler, *Romantischer Orgelbau in Deutschland*, Ludwigsburg 1966

Antoni Sapalski, *Przewodnik dla organistów*, Kraków 1880, reprint KUL Lublin 1980

Johann Julius Seidel, *Die Orgel und ihr Bau*, Breslau 1843

Johann Gottlob Töpfer, *Lehrbuch der Orgelbaukunst*, Mainz 1955-1960

Andreas Werckmeister, *Erweiterte und verbesserte Orgel-Probe*, Quedlinburg 1692

Alfred Reichling, *Aspekte der Orgelbewegung*, Kassel 1995

Język wykładowy

j. polski

Imię i nazwisko wykładowcy

dr Marek Fronc